

Sygn. akt VU 1620/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 02 października 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku G. G.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T.

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania G. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. P. Terenowa w T.

z dnia 15 listopada 2013r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej G. G. prawo do emerytury rolniczej od dnia (...) roku;

2. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim na rzecz adwokata M. J. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) wraz z należną kwotą podatku VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej ubezpieczonej G. G. z urzędu.

Sygn. akt VU 1620/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 listopada 2013 roku, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił G. G. do emerytury rolniczej, uznając, że nie udokumentowała ona wymaganego dla nabycia emerytury co najmniej 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Wydając decyzję KRUS uznała, że wnioskodawczyni udowodniła okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze 26 lat i 10 miesięcy (tj. okresy od 27 czerwca 1973 roku do 30 czerwca 1977 roku oraz od 1 stycznia 1991 roku do 27 października 2013 roku). Spełnienia pozostałych przesłanek do nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury rolniczej organ nie kwestionował.

Od powyższej decyzji odwołała się w dniu 28 listopada 2013 roku G. G., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury rolniczej. W odwołaniu wskazała, że w okresie od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku pracowała wraz mężem w gospodarstwie rolnym w M. stanowiącym własność brata jej męża.

W piśmie procesowym z dnia 30 lipca 2014 roku pełnomocnik wnioskodawczyni sprecyzował odwołanie wskazując, że w gospodarstwie rolnym w M. pracowała od 1 lipca 1977 roku do dnia 1 października 1985 roku, a ponadto w latach 1985-1990 pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, jako domownik.

KRUS wniosła o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

G. G., urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 9 stycznia 2013 roku pierwszy wniosek o przyznanie prawa do emerytury rolniczej. Wniosek ten został załatwiony przez KRUS odmownie decyzją z dnia 14 lutego 2013 roku. Wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2013 roku, wydanym w sprawie VU 385/13, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie wnioskodawczyni od tej decyzji, mając na uwadze okoliczność, że nie zaprzestała ona prowadzenia działalności rolniczej (dowód: wniosek o emeryturę k. 76, decyzja z dnia 14 lutego 2013 roku k. 115 w aktach KRUS).

W okresie **od 1 lipca 1977 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku** wnioskodawczyni pracowała wraz mężem J. W. w gospodarstwie rolnym w M., stanowiącym własność brata męża – A. W.. Gospodarstwo to miało powierzchnię około 6 ha. A. W. nie pracował wówczas w gospodarstwie rolnym, albowiem wyjechał na (...). Wnioskodawczyni i jej mąż uprawiali zboża, ziemniaki, buraki, a także hodowali zwierzęta: krowy, świnie (około 100) i kury. W gospodarstwie był ciągnik i podstawowe maszyny rolnicze m.in. pług, brony itp. Wnioskodawczyni w okresie od 1 lipca 1977 roku do dnia 1 października 1985 roku nie pracowała zawodowo i wykonywała wszystkie prace w gospodarstwie rolnym.

Wnioskodawczyni nie wykazała, że w okresie od 1 lipca 1977 roku do dnia 1 października 1985 roku opłacała składki na ubezpieczenie społeczne rolników (dowód: zeznania wnioskodawczyni k. 10, 11 w zw. z k. 46, 47, zeznania świadków M. W., K. B., W. C. i G. N. k. 45 odwrót, k. 46 i 47 w aktach sprawy).

Przy zaliczeniu do okresów podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniu społecznemu rolników okresu od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku, łącznie z okresami niekwestionowanymi przez KRUS, okresy te wynoszą więcej niż 30 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1403 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Przepis art. 20 ust. 1 ww. ustawy z kolei stanowi, że do okresów ubezpieczenia, wymaganych stosownie do art. 19 ust. 2 pkt 2, zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990,
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 roku,
- 3) od których zależy prawo do emerytury w myśl przepisów emerytalnych.

Z kolei w myśl przepisu art. 6 pkt 14, ilekroć w ustawie jest mowa o okresach podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu – rozumie się tylko takie okresy, za które opłacano przewidziane w odpowiednich przepisach składki na te ubezpieczenia, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

W świetle wskazanych regulacji spór pomiędzy stronami ograniczał się do faktu, czy wnioskodawczyni wymagany co najmniej 30-letni okres podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników. Spełnienie pozostałych przesłanek do nabycia emerytury rolniczej nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawczyni w dniu (...) roku ukończyła 55 lat i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej.

W ocenie Sądu, wbrew odmiennemu stanowisku prezentowanemu przez KRUS, do okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników powinien zostać zaliczony okres od 1 stycznia 1978 roku do 31 grudnia 1982 roku, mimo że wnioskodawczyni nie wykazała, że opłacała w tym okresie składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

Z przytoczonych na wstępie regulacji prawnych wynika, że przesłanką uzyskania prawa do emerytury rolniczej jest podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników w rozumieniu opłacania składek na to ubezpieczenie.

Poza sporem pozostaje, że obowiązek opłacania przez rolników indywidualnych składek na ubezpieczenie społeczne został wprowadzony ustawą z dnia 27 października 1977 roku o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. Nr 32, poz. 140). Obowiązek ten utrzymały następnie wszystkie późniejsze ustawy dotyczące ubezpieczenia społecznego rolników, rozszerzając go od 1983 roku na domowników. Przepis **art. 40 ustawy** z dnia z 27 października 1977 roku o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin stanowił, **że rolnik, który rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego przed ukończeniem 35 lat życia, był zwolniony od obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania**. Przepis ten obowiązywał w okresie od 1 stycznia 1978 roku do 31 grudnia 1982 roku.

Skoro zatem wnioskodawczyni w okresie od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku pracowała wraz z mężem w gospodarstwie rolnym w M., która to okoliczność wynika w sposób jednoznaczny z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków i samej wnioskodawczyni, które Sąd uznał za wiarygodne, to przyjąć należało, iż z uwagi na swój młody wiek (35 lat ukończyła dopiero w dniu (...) roku) korzystała ona z przewidzianego przepisem art. 40 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ustawowego zwolnienia z obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania. Okoliczność wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym przez wnioskodawczynię nie była przy tym kwestionowana przez KRUS w toku postępowania. Okres, w którym rolnik z mocy art. 40 tej ustawy był zwolniony z obowiązku opłacania składki jest bowiem okresem składkowym, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) jest okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. Nr 32, poz. 140 ze zm.) (tak Sąd Najwyższego z dnia 22 stycznia 2003 r. II UK 51/02).

W tej sytuacji okres pracy w gospodarstwie rolnym od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku podlegał zaliczeniu do okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w rozumieniu art. 19 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 6 pkt 14 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (por. wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 12 marca 2014 roku, VI U 690/13, opubl. Portal Orzeczeń MS).

Przy zaliczeniu do okresów podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniu społecznemu rolników okresu od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku, łącznie z okresami niekwestionowanymi przez KRUS, okresy te wynoszą więcej niż 30 lat. Spełnienia pozostałych przesłanek do nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury rolniczej organ nie kwestionował.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uznał odwołanie za uzasadnione i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie „1” sentencji.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu orzeczono na podstawie § 19 w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).